

Η Συνεργατική Κυπριακή Τράπεζα (ΣΚΤ), η μεγαλύτερη τράπεζα λιανικής στην Κύπρο, ανακοινώνει σήμερα τα αποτελέσματα για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2017, τα οποία αποτυπώνουν τη σημαντική πρόοδο που παρατηρείται στη στρατηγική της για την οικοδόμηση μιας ισχυρής τράπεζας που θα είναι σε θέση να υποστηρίξει την ανάπτυξη της κυπριακής οικονομίας.

Η διοίκηση της ΣΚΤ θέτει σε εφαρμογή μια φιλόδοξη στρατηγική, «Ατζέντα 2022», που περιλαμβάνει τις ακόλουθες βασικές πρωτοβουλίες, οι οποίες θα συμβάλλουν στον μελλοντικό μετασχηματισμό της Τράπεζας:

- Έναρξη συνεργασίας με την ισπανική Altamira για τη διαχείριση των Μη Εξυπηρετούμενων Χορηγήσεων (ΜΕΧ). Η Altamira έχει αποδεδειγμένα μεγάλη εμπειρία στον συγκεκριμένο τομέα.
- Ολοκληρωμένο σχέδιο για αύξηση κεφαλαίου εντός του 2018. Η ΣΚΤ έχει ήδη ανακοινώσει την πρόσληψη της Citigroup σε ρόλο αποκλειστικού συντονιστή σε διεθνές επίπεδο για τη συγκεκριμένη κεφαλαιακή άσκηση.
- Πλήρη μετασχηματισμό και ανάπτυξη της Τράπεζας λειτουργώντας ως μία νομική οντότητα.

ΚΥΡΙΑ ΣΗΜΕΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Δείκτης Πρωτοβάθμιων Ιδίων Κεφαλαίων (CET1) στο 15,2%

Ίδρυση της Altamira Asset Management (Cyprus) Ltd για ανάληψη της επιχειρηματικής ευθύνης διαχείρισης των ΜΕΧ από 01/01/2018

Σημαντική μείωση €501εκατ. σε απόλυτους αριθμούς των ΜΕΧ σε σχέση με το τέλος του 2016. Τα ΜΕΧ ανήλθαν στα €6,7δισ σε σχέση με €7,2δισ τέλος του 2016, ενώ ο δείκτης ΜΕΧ στο 58,8%

Δημιουργία €150εκατ. προβλέψεων για απομείωση δανείων το 2017 λόγω, μεταξύ άλλων, της αύξησης της περιόδου ρευστοποίησης εξασφαλίσεων στα 7 χρόνια

Καθαρή ζημιά ύψους €63,3εκατ. λόγω της μεγάλης αύξησης των προβλέψεων για απομειώσεις

ΔΗΛΩΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

Το τρίτο τρίμηνο αποτέλεσε ιστορικό σταθμό για εμάς αλλά και την Κύπρο καθώς πραγματοποιήθηκε η επιτυχής νομική συγχώνευση του Συνεργατικού Πιστωτικού Τομέα, ολοκληρώνοντας μια πορεία που ξεκίνησε πριν από 4 χρόνια με 93 Ανεξάρτητα Πιστωτικά Συνεργατικά Ιδρύματα. Ως αποτέλεσμα αυτής, δημιουργήθηκε η Συνεργατική Κυπριακή Τράπεζα με ισολογισμό €13.5δισ, διατηρώντας στην πορεία το ιστορικό μέγεθος και τη σημασία της στην οικονομία και κοινωνία, αποτελώντας πλέον τη μεγαλύτερη τράπεζα λιανικής τραπεζικής του τόπου.

Μετρούμε λίγους μόλις μήνες λειτουργίας της Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας ως μιας οντότητας και σε αυτό το διάστημα έχουμε επιτύχει να δρομολογήσουμε σημαντικές σημασίας ενέργειες που θα δώσουν απαντήσεις στις μεγάλες προκλήσεις που αντιμετωπίζουμε. Ενδεικτικά αναφέρω τη συμφωνία δημιουργίας ανεξάρτητης εταιρείας διαχείρισης των MEX με την ισπανική Altamira και την επιλογή της Citi ως αποκλειστικού συντονιστή σε διεθνές επίπεδο της επικείμενης αύξησης κεφαλαίων της Τράπεζας.

Τα αποτελέσματα εννιαμήνου παρουσιάζουν σημαντική μείωση των MEX κατά €501εκατ. (7%) και δημιουργία €150εκατ. νέων προβλέψεων, ενισχύοντας τη θωράκιση του ισολογισμού μας. Στη δημιουργία των νέων προβλέψεων συμπεριλαμβάνεται και η υιοθέτηση συντηρητικότερης παραδοχής της υπόθεσης του μέσου χρόνου ρευστοποίησης εξασφαλίσεων δανείων MEX, με επέκταση αυτού στα 7 χρόνια. Αυτά απορρόφησαν πλήρως όλη την οργανική κερδοφορία, περιορίζοντας οριακά τον πρωτοβάθμιο δείκτη κεφαλαίων στο 15,2%, ενώ η πλεονάζουσα ρευστότητα παραμένει άνω των €3,3δισ.

Η έναρξη διαχείρισης των MEX από την ισπανική Altamira, μέσω της Altamira Asset Management (Cyprus) Ltd, αποτελεί συμφωνία σταθμό για την Τράπεζα και τον κλάδο των τραπεζών γενικότερα, αφού αναμένεται να εισάγει νέους και ακόμη πιο σύγχρονους τρόπους αντιμετώπισης των MEX. Η Συνεργατική Κυπριακή Τράπεζα μέσω αυτής της συνεργασίας μετουσιώνει σε πράξη το όραμα της για οριστική λύση του συγκεκριμένου ζητήματος.

Η Συνεργατική Κυπριακή Τράπεζα απολαμβάνοντας την εμπιστοσύνη της κυπριακής κοινωνίας υλοποιεί την επέκταση της σε όλο το φάσμα υπηρεσιών και προϊόντων για ιδιώτες, μικρομεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις, συμβάλλοντας στην υγιή ανάπτυξη της πραγματικής οικονομίας του τόπου.

Δεν μπορώ παρά να σημειώσω την πολυσιχιδή προσπάθεια που καταβάλλεται στην Τράπεζα και να βεβαιώσω πως όλοι μαζί συνεχίζουμε με ταχύτητα και αποτελεσματικότητα προς την κατεύθυνση ανοικοδόμησης μιας τράπεζας που θα έχει τόσο την τεχνογνωσία, όσο και την οικονομική ισχύ για να υποστηρίξει την Κύπρο στην πορεία ανάκαμψής της από την ύφεση.

Δημιουργούμε μία τράπεζα η οποία θα ανταποκρίνεται στις συνεχώς αυξανόμενες απαιτήσεις των πελατών μας, ενώ παράλληλα θα ασχολείται και με την κληρονομιά των MEX. Αυτή η μετεξέλιξη δεν είναι εύκολη και σίγουρα απαιτεί χρόνο. Δημιουργούμε, με τις δράσεις μας, τις κατάλληλες προϋποθέσεις για να το πετύχουμε.

Νικόλας Χατζηγιάννης

A. Ανάλυση των Συνοπτικών Οικονομικών Αποτελεσμάτων¹ για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2017

A.1. Ανάλυση Επιλεγμένων Στοιχείων Ισολογισμού

A.1.1. Καταθέσεις πελατών και Δάνεια

Οι συνολικές καταθέσεις πελατών του Συγκροτήματος ανήλθαν σε €11.971,4εκατ. στις 30 Σεπτ. 2017, σε σύγκριση με €12.245,6εκατ. στις 30 Ιουν. 2017 και με €12.568,0εκατ. στις 31 Δεκ. 2016, σημειώνοντας μείωση ύψους 2,2% και 4,7% σε σύγκριση με τις 30 Ιουν. 2017 και τις 31 Δεκ. 2016, αντίστοιχα. Το μερίδιο αγοράς καταθέσεων² του Συγκροτήματος στις 30 Σεπτ. 2017 διαμορφώθηκε στο 24,4% σε σύγκριση με 25,6% στις 30 Ιουν. 2017 και 31 Δεκ. 2016. Οι καταθέσεις πελατών αποτελούν την κύρια πηγή χρηματοδότησης της Τράπεζας ενώ αποτελούν το 89,0% του συνόλου των περιουσιακών στοιχείων του Συγκροτήματος στις 30 Σεπτ. 2017, σε σύγκριση με 88,8% και 89,1% στις 30 Ιουν. 2017 και 31 Δεκ. 2016, αντίστοιχα.

Τα δάνεια και άλλες χορηγήσεις σε πελάτες ανήλθαν σε €11.416,8εκατ. στις 30 Σεπτ. 2017 (€8.374,8εκατ. μετά τις προβλέψεις για απομείωση) σε σύγκριση με €12.033,8εκατ. στις 31 Δεκ. 2016 (€8.761,6εκατ. μετά τις προβλέψεις για απομείωση) σημειώνοντας ελαφρά μείωση. Η σύνθεση των δανείων και άλλων χορηγήσεων σε πελάτες στις 30 Σεπτ. 2017 διαμορφώθηκε σε 13,8% προς επιχειρήσεις, 80,4% προς ιδιώτες και 5,8% προς γενική κυβέρνηση. Η σύνθεση των νέων δανείων που παραχωρήθηκαν κατά την περίοδο 1^η Ιανουαρίου 2017 μέχρι 30 Σεπτεμβρίου 2017 διαμορφώθηκε σε 30,3% προς επιχειρήσεις, 69,3% προς ιδιώτες και 0,4% προς γενική κυβέρνηση. Το μερίδιο αγοράς δανείων² του Συγκροτήματος στις 30 Σεπτ. 2017 διαμορφώθηκε στο 21,7% σε σχέση με 22,0% στις 30 Ιουν. 2017 και σε 21,8% στις 31 Δεκ. 2016, αντίστοιχα. Ο δείκτης καθαρών χορηγήσεων έναντι καταθέσεων στις 30 Σεπτ. 2017 διαμορφώθηκε στο 69,9% σε σχέση με 69,8% και 69,7% στις 30 Ιουν. 2017 και 31 Δεκ. 2016, αντίστοιχα.

A.1.2. Κεφαλαιακή Βάση

Οι Δείκτες Κεφαλαιακής Επάρκειας της ΣΚΤ (Total Capital, Tier 1 Capital, και Common Equity Tier 1 Capital) στις 30 Σεπτ. 2017 διαμορφώθηκαν σε 15,23% με μικρή μείωση σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο (15,52%). Οι Δείκτες Κεφαλαιακής Επάρκειας υπολογίστηκαν σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) αρ. 575/2013 και την Οδηγία 2013/36/ΕΕ σχετικά με τις ελάχιστες κεφαλαιακές απαιτήσεις για πιστωτικά ιδρύματα και επενδυτικές εταιρείες ημερομηνίας 26 Ιουνίου 2013 που τέθηκαν σε ισχύ από την 1^η Ιανουαρίου 2014 και τις σχετικές εγκυκλίους και νομοθεσίες της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου. Σύμφωνα με απόφαση που απέστειλε η ΕΚΤ προς τη ΣΚΤ τον Δεκέμβριο 2016 στα πλαίσια του εποπτικού διαλόγου, ο ελάχιστος δείκτης κεφαλαίων που ισχύει από 1 Ιανουαρίου 2017 είναι 11,75% (Total SREP Capital Requirement 'TSCR'), αποτελούμενος από ελάχιστα εποπτικά κεφάλαια 8% (ήτοι Κεφάλαιο Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) ύψους 4,5%, πρόσθετα Κεφάλαια Κατηγορίας 1 (Additional Tier 1) και Δευτεροβάθμια Κεφάλαια (Tier 2) ύψους 1,5% και 2% αντίστοιχα) και επιπρόσθετα κεφάλαια Πυλώνα II 3,75%. Επιπρόσθετα, η ΕΚΤ στα πλαίσια του Πυλώνα II, έχει κοινοποιήσει στη ΣΚΤ μη δημόσια παράτρηση για διατήρηση επιπρόσθετου αποθέματος Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1. Η Τράπεζα θα πρέπει να καλύπτει κεφαλαιακά αποθεματικά που προβλέπει το κανονιστικό πλαίσιο και τα οποία σήμερα περιλαμβάνουν το Αποθεματικό Ασφάλειας Διατήρησης Κεφαλαίου (Capital Conservation Buffer) το οποίο έχει καθοριστεί στο 1,25% (για το 2017) με αποτέλεσμα η συνολική υποχρέωση να ανέρχεται σε 13%.

A.1.3. Ποιότητα δανειακού χαρτοφυλακίου

Η Ανώτερη Διεύθυνση Διαχείρισης Μη Εξυπηρετούμενων Χορηγήσεων (ΑΔΔΜΕΧ) έχει σαν κύρια προτεραιότητα τη βελτίωση του δανειακού χαρτοφυλακίου μέσω της μείωσης των μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων. Οι συνολικές αναδιρθρώσεις για το εννιάμηνο του 2017 έφτασαν τα €526,4εκατ. σε σχέση με €975,0εκατ. την αντίστοιχη περίοδο του 2016.

Οι μη εξυπηρετούμενες χορηγήσεις (ΜΕΧ) μειώθηκαν κατά €500,9εκατ. το εννιάμηνο του 2017 (€7.216,8εκατ. στις 31 Δεκ. 2016) και έφτασαν τα €6.715,9εκατ. στις 30 Σεπτ. 2017. Το ποσοστό κάλυψης των ΜΕΧ έφτασε το 45,29% στις 30 Σεπτ. 2017 σε σύγκριση με 47,10% και 45,34% τον Ιουν. 2017 και τον Δεκ. 2016, αντίστοιχα. Εξαιρουμένων των συμβατικών τόκων για το 2017 στις απομειωμένες χορηγήσεις, οι ΜΕΧ διαμορφώθηκαν σε €6.477εκατ., ενώ ο δείκτης των ΜΕΧ και ο δείκτης κάλυψης διαμορφώθηκαν στο 57,9% και 43,3% αντίστοιχα.

Για το εννιάμηνο του 2017, τα δάνεια σε καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών (90+ dpd) μειώθηκαν κατά €291,7εκατ. σε σχέση με τον Δεκ. 2016. Στις 30 Σεπτ. 2017 τα δάνεια σε καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών ανήλθαν στα €5.407,3εκατ. (47,36% επί του συνόλου των δανείων) σε σχέση με €5.698,9εκατ. στις 31 Δεκ. 2016 (47,31% επί του συνόλου των δανείων). Το ποσοστό κάλυψης των δανείων σε καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών με προβλέψεις μειώθηκε στο 56,26% για τις 30 Σεπτ. 2017 σε σχέση με 58,67% και 57,42% στις 30 Ιουν. 2017 και 31 Δεκ. 2016, αντίστοιχα.

1. Οι δείκτες αφορούν την Συνεργατική Κυπριακή Τράπεζα (ΣΚΤ)
2. Σύμφωνα με στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας Κύπρου

€ εκατ.	30.09.2017	30.06.2017	Τριμηνιαία Μεταβολή
Μη εξυπηρετούμενες χορηγήσεις (ΜΕΧ)	6.715,9	7.178,7	-462,8
ΜΕΧ προς Συνολικά Δάνεια (%)	58,82%	60,07%	-125 μβ
ΜΕΧ ποσοστό κάλυψης	45,29%	47,10%	-181 μβ
Δάνεια σε καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών (90+dpd)	5.407,3	5.763,2	-355,9
90+ dpd προς συνολικά δάνεια	47,36%	48,23%	-0.87 μβ
90+ dpd ποσοστό κάλυψης	56,26%	58,67%	-241 μβ

A.2. Ανάλυση Σημαντικότερων Στοιχείων Αποτελεσμάτων

Τα **καθαρά έσοδα από τόκους** για το εννιάμηνο του 2017 μειώθηκαν κατά 11,97% σε €188,3εκατ. σε σχέση με το εννιάμηνο του 2016 κατά το οποίο τα εν λόγω έσοδα ανέρχονταν σε €213,9εκατ. ενώ το καθαρό επιτοκιακό περιθώριο μεταβλήθηκε από 2,07% το 2016 σε 1,92%. Η πτώση στα καθαρά έσοδα και στο καθαρό επιτοκιακό περιθώριο οφείλεται κυρίως στη μείωση στους τόκους εισπρακτέους από δάνεια και άλλες χορηγήσεις αφού η συνεχιζόμενη απομόχλευση στην Κυπριακή οικονομία οδηγεί σε μείωση του δανειακού χαρτοφυλακίου ενώ η συνεχιζόμενη αποκλιμάκωση των επιτοκίων επηρεάζει αρνητικά την απόδοση του ενεργητικού. Αντίστοιχα η μείωση των εσόδων από τόκους αντισταθμίστηκε μερικώς από μειωμένους τόκους πληρωτέους ως αποτέλεσμα μειωμένων καταθέσεων και μείωσης στο κόστος καταθέσεων.

Τα **μη επιτοκιακά έσοδα** για το εννιάμηνο του 2017 ανήλθαν σε €29,8εκατ. σε σχέση με €23,1εκατ. το εννιάμηνο του 2016.

Το **σύνολο καθαρών εσόδων** για το εννιάμηνο του 2017 μειώθηκε κατά 7,97% σε €218,1εκατ. σε σχέση με €237,0εκατ. την αντίστοιχη περίοδο του 2016.

Το **σύνολο εξόδων** διαμορφώθηκε σε €122,8εκατ. σε σχέση με €132,8εκατ. το εννιάμηνο του 2016 αποτυπώνοντας εξοικονόμηση €10εκατ., ενώ ο δείκτης κόστους προς έσοδα διαμορφώθηκε στο 49,86%¹.

Τα **κέρδη από εργασίες** πριν τις προβλέψεις για απομείωση για το εννιάμηνο του 2017 ανήλθαν σε €95,3εκατ., μειωμένα κατά €8,9εκατ. σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2016.

Μετά από προβλέψεις για απομείωση δανείων ύψους €149,5εκατ., το Συγκρότημα παρουσίασε **ζημιά πριν τη φορολογία** ύψους €64,5εκατ. σε σχέση με κέρδος πριν τη φορολογία €59,5εκατ. το εννιάμηνο του 2016. Η ζημιά πριν τη φορολογία οφείλεται στις αυξημένες προβλέψεις για απομείωση δανείων και άλλων χορηγήσεων με παράλληλη αύξηση των δεικτών κάλυψης του δανειακού χαρτοφυλακίου.

Η Ζημιά μετά τη φορολογία για το εννιάμηνο του 2017 αφού ληφθούν υπόψη και τα αποτελέσματα των Μη συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων ανήλθε στα €63,3εκατ. έναντι κέρδους €53,9εκατ. την αντίστοιχη περίοδο του 2016.

1. Ο δείκτης κόστος προς έσοδα είναι σύμφωνα με τον υπολογισμό που διενεργείται για σκοπούς παρακολούθησης του Σχεδίου Αναδιάρθρωσης. Αφορά μόνο την Συνεργατική Κυπριακή Τράπεζα και δεν λαμβάνει υπόψη τα άλλα κέρδη/ (ζημιές), τον ειδικό φόρο καταθέσεων και τα έξοδα σχεδίου πρόωρης αφυπνέτησης.

B. Μακροοικονομικό περιβάλλον

Η οικονομία της Κύπρου παρουσιάζει ακόμα πιο υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης κατά το 3^ο τρίμηνο του 2017. Μετά την διόρθωση του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (ΑΕΠ) ως προς τις εποχικές διακυμάνσεις και τις εργάσιμες μέρες, ο ρυθμός ανάπτυξης της οικονομίας είναι θετικός και υπολογίζεται σε 3,9% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2016 σύμφωνα με στοιχεία της Κυπριακής Στατιστικής Υπηρεσίας. Η αύξηση στην οικονομική δραστηριότητα είναι ευρείας βάσης και οφείλεται κυρίως σε τομείς όπως του τουρισμού, του λιανικού και χονδρικού εμπορίου των κατασκευών και της μεταποίησης. Οι θετικές προοπτικές για την κυπριακή οικονομία καθώς και οι εξελίξεις στους μακροοικονομικούς και προπορευόμενους δείκτες κατά το 2^ο και 3^ο τρίμηνο του 2017 όπως και το ευνοϊκό εξωτερικό οικονομικό περιβάλλον έχουν συμβάλει στην προς τα πάνω αναθεώρηση των προβλέψεων για τον ρυθμό ανάπτυξης της κυπριακής οικονομίας. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τις προβλέψεις Οκτωβρίου 2017 του Κέντρου Οικονομικών Ερευνών του Πανεπιστημίου Κύπρου, η οικονομική δραστηριότητα στην Κύπρο θα συνεχίσει να αυξάνεται με ισχυρούς ρυθμούς με το πραγματικό ΑΕΠ να εκτιμάται στο 3,6% και 3,3% κατά το 2017 και 2018, αντίστοιχα.

Η αγορά εργασίας έχει επηρεαστεί θετικά από τις προαναφερθείσες εξελίξεις στην οικονομική δραστηριότητα. Συγκεκριμένα, το ποσοστό ανεργίας μειώθηκε στο 10,3% κατά το 2^ο τρίμηνο του 2017 σε σχέση με 13,5% κατά την προηγούμενη τριμηνία του έτους και σε σχέση με το ετήσιο μέσο όρο 13% του 2016, σύμφωνα με στοιχεία της Κυπριακής Στατιστικής Υπηρεσίας. Σύμφωνα με τις προβλέψεις Ιουνίου 2017 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, το ποσοστό ανεργίας αναμένεται να μειωθεί περαιτέρω στο 10,8%, 8,9% και 7,0% για τα έτη 2017, 2018 και 2019 αντίστοιχα.

Ο πληθωρισμός έχει καταγράψει αύξηση 0,4% τον Οκτώβριο του 2017 σε σύγκριση με αύξηση 0,1% το Σεπτέμβριο του 2017 και 0,8% για την περίοδο Ιανουαρίου - Οκτωβρίου 2017. Η αυξητική πορεία του πληθωρισμού αντανάκλα τις ανοδικές επιδράσεις της συνεχιζόμενης δυνατής εγχώριας οικονομικής ανάπτυξης και τις συνεχιζόμενες σημαντικές αυξήσεις των τιμών της ηλεκτρικής ενέργειας και καυσίμων.

Οι κυριότεροι παράγοντες που θα μπορούσαν να συμβάλλουν στην προβλεπόμενη ανάπτυξη της οικονομίας συνδέονται με τους ισχυρούς ρυθμούς αύξησης της δραστηριότητας και απασχόλησης που έχει παρατηρηθεί κατά το πρώτο εξάμηνο του 2017, την περαιτέρω βελτίωση εγχώριων προπορευόμενων δεικτών κατά το τρίτο τρίμηνο του 2017, τα χαμηλά επίπεδα δανειστικών επιτοκίων καθώς και το βελτιωμένο κλίμα εμπιστοσύνης στο εγχώριο χρηματοπιστωτικό σύστημα που οφείλεται στην καλύτερη από ότι αναμενόταν βελτίωση της οικονομίας και τη συνεχιζόμενη και σταδιακή αναδιάρθρωση του τραπεζικού τομέα. Επίσης, οι θετικοί ρυθμοί ανάπτυξης στην ευρωζώνη και γενικότερα το ευνοϊκό εξωτερικό οικονομικό περιβάλλον συνεργούν στις ευνοϊκές προοπτικές της οικονομίας.

Ωστόσο, παραμένουν κίνδυνοι που θα μπορούσαν να επηρεάσουν αρνητικά τη θετική πορεία της κυπριακής οικονομίας που συνδέονται κυρίως με το μεγάλο όγκο ιδιωτικού δανεισμού και μη εξυπηρετούμενων δανείων καθώς και το ψηλό ποσοστό δημοσίου χρέους προς ΑΕΠ, την αδυναμία της Κυπριακής Δημοκρατίας να συνεχίσει την εφαρμογή διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και την εισαγωγή μόνιμων δημοσίων δαπανών με αβέβαιες μεσο/μακροπρόθεσμες δημοσιονομικές επιπτώσεις. Κίνδυνοι που πηγάζουν από το εξωτερικό περιβάλλον που σχετίζονται με την βραδύτερη ανάπτυξη στο Ηνωμένο Βασίλειο, την περαιτέρω υποτίμηση της στερλίνας έναντι του ευρώ ως αποτέλεσμα της πολιτικής και οικονομικής αβεβαιότητας που προκαλεί η έξοδος του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ, καθιστούν την Κύπρο ευάλωτη σε αρνητικές εξωτερικές εξελίξεις.

Στα πλαίσια της βελτίωσης της οικονομικής ανθεκτικότητας, της σταθερής δημοσιονομικής υπεραπόδοσης και τις ευνοϊκές προοπτικές της Κυπριακής οικονομίας, ο οίκος αξιολόγησης Moody's προχώρησε σε αναβάθμιση της αξιολόγησης της Κύπρου κατά μία βαθμίδα. Συγκεκριμένα, η μακροπρόθεσμη πιστοληπτική ικανότητα της κυπριακής κυβέρνησης καθώς και όλες οι μη εξασφαλισμένες εγγυήσεις ομολόγων και προγραμμάτων αναβαθμίστηκαν σε Ba3 και (P) Ba3 από B1 και (P) B1, αντίστοιχα, ενώ οι προοπτικές διατηρήθηκαν σε θετικό ορίζοντα. Η απόφαση αυτή αντανάκλα την άποψη του οίκου ότι οι βελτιώσεις στην οικονομική ανθεκτικότητα και η συνεχιζόμενη δημοσιονομική υπεραπόδοση είναι πιθανόν να διατηρηθούν, με μείωση του δείκτη του χρέους προς το ΑΕΠ καθώς και μείωση του αποθέματος των μη εξυπηρετούμενων δανείων. Επιπρόσθετα, στις 15 Σεπτεμβρίου 2017, ο οίκος Standards & Poor's διατήρησε την πιστοληπτική αξιολόγηση της Κύπρου στο BB+, αναθεωρώντας όμως τον ορίζοντα από σταθερό σε θετικό λαμβάνοντας υπόψη τις εκτιμήσεις για τη μελλοντική ανάπτυξη της οικονομίας και την εξέλιξη της δημοσιονομικής θέσης.

Γ. Κεφαλαιακή Επάρκεια

Η αύξηση προβλέψεων για απομείωση δανείων και άλλων χορηγήσεων ανήλθαν σε €149,5εκατ. το εννιάμηνο του 2017. Η Τράπεζα λαμβάνοντας υπόψη τις συζητήσεις που βρίσκονται σε εξέλιξη με τις εποπτικές αρχές στα πλαίσια του διαλόγου εποπτικής εξέτασης και αξιολόγησης για το 2017 και στα πλαίσια υλοποίησης της στρατηγικής της για τη μείωση των κινδύνων του ισολογισμού της αποφάσισε να προβεί σε αναθεώρηση των παραμέτρων συλλογικών απομειώσεων περιλαμβανομένης της επέκτασης του χρόνου ρευστοποίησης των εξασφαλίσεων από 6 έτη σε 7 έτη. Με βάση την προκαταρκτική ενημέρωση για το περιεχόμενο του διαλόγου ο ελάχιστος εποπτικός δείκτης πρωτοβάθμιων ιδίων κεφαλαίων της Τράπεζας αναμένεται να καθορισθεί στο 10,65% και ο συνολικός δείκτης βασικών κεφαλαίων στο 14,15%.

Με βάση το αποτέλεσμα των εργασιών για το IFRS 9 και τις πιο πρόσφατες εκτιμήσεις, η επίδραση του IFRS 9 στην κεφαλαιακή βάση της Τράπεζας αναμένεται να κυμανθεί γύρω στα €300εκατ.. Η επίδραση του IFRS 9 στην κεφαλαιακή επάρκεια τόσο σε μεταβατική βάση όσο και με την πλήρη ενσωμάτωση μετά την λήξη της μεταβατικής περιόδου αναμένεται να είναι διαχειρίσιμη.

Δ. Επιχειρηματικές Δραστηριότητες

Νέα Στρατηγική Κατεύθυνση

Τον Δεκέμβριο του 2016 η Ειδική Γενική Συνέλευση της Τράπεζας ενέκρινε τη νομική συγχώνευση των 18 ΣΠΙ με την ΣΚΤ. Εν αναμονή των εποπτικών εγκρίσεων για εφαρμογή αυτής της πολύ μεγάλης αλλαγής ετοιμάστηκε η νέα στρατηγική κατεύθυνση με τίτλο «Ατζέντα 2022» η οποία ανταποκρίνεται και βασίζεται πλέον στην λειτουργία μίας ενιαίας Τράπεζας.

Η στρατηγική και το επιχειρηματικό σχέδιο όπως καθορίζεται στην «Ατζέντα 2022» ενισχύει την αποστολή της ΣΚΤ με επίκεντρο τη μείωση του υψηλού ποσοστού των ΜΕΧ, τη βελτίωση της βιωσιμότητας του επιχειρηματικού μοντέλου και την άριστη εξυπηρέτηση των πελάτων του Οργανισμού.

Η εφαρμογή μιας σειράς δράσεων, όπως περιγράφονται στη νέα στρατηγική κατεύθυνση, έχουν ως στόχο τον πλήρη μετασχηματισμό της ΣΚΤ μέχρι το έτος 2022 και τη δημιουργία θετικών δεδομένων για την Τράπεζα, ενισχύοντας την ανταγωνιστική της θέση και αυξάνοντας την αξία προς όφελος των μετόχων της.

Οι κύριες θεματικές που αναλυτικά παρουσιάζονται στην «Ατζέντα 2022» αφορούν την:

1. Δραστική μείωση του ύψους των Μη Εξυπηρετούμενων Χορηγήσεων (ΜΕΧ)
2. Απόκτηση ουσιαστικής πρόσβασης στις αγορές κεφαλαίων
3. Διασφάλιση και ενίσχυση της βιωσιμότητας του επιχειρηματικού μοντέλου

Altamira Asset Management (Cyprus) Ltd

Η ίδρυση της Altamira Asset Management (Cyprus) Ltd, με εγγραφή στον Έφορο Εταιρειών, αποτελεί σημαντική εξέλιξη στις διεργασίες που γίνονται για τη δραστηριοποίηση της Altamira στην Κύπρο.

Από τις αρχές του έτους η Altamira Asset Management (Cyprus) Ltd θα αναλάβει την επιχειρηματική ευθύνη διαχείρισης των μη εξυπηρετούμενων δανείων της Τράπεζας που περιλαμβάνουν δάνεια ύψους €5,4 δις. (δάνεια με καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών) και ακινήτων προς πώληση ύψους €0,4 δις. καθώς και χαρτοφυλάκιο που βρίσκεται εκτός ισολογισμού.

Στο μετοχικό κεφάλαιο της Altamira Asset Management (Cyprus) Ltd συμμετέχει η ισπανική Altamira με 51% και η Τράπεζα με 49%.

Citigroup ως Global Coordinator για αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας

Η ΣΚΤ έχει επιλέξει την Citigroup να ενεργήσει ως Global Coordinator στην εξέταση πιθανής αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας, εντός του 2018, στη βάση της νέας Στρατηγικής κατεύθυνσης «Ατζέντα 2022».

Ε. Κύριοι Δείκτες Απόδοσης

Ο ακόλουθος πίνακας δείχνει τους Κύριους Δείκτες Απόδοσης της Τράπεζας.

Κύριοι Δείκτες Απόδοσης		Δεκ. 2016	Σεπ. 2017
Ποιότητα Δανειακού Χαρτοφυλακίου	Δείκτης Μη εξυπηρετούμενων Χορηγήσεων (MEX), NPEs% of Gross Loans	59,9%	58,8%
	Νέες Αναδιρθώσεις	€1.256,7εκατ.	€526,4εκατ.
	Προβλέψεις προς δάνεια σε καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών	57,4%	56,3%
	Δείκτης δανείων σε καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών (90+ Days Past Due rate)	47,3%	47,4%
	Χρέωση προβλέψεων ως ποσοστό των χορηγήσεων (Cost of Risk) (σε ετήσια βάση)	1,0%	1,7%
Χρηματοδότηση	Δείκτης δανείων (μετά τις προβλέψεις) προς καταθέσεις	69,7%	69,9%
Κεφάλαια	Δείκτης Κεφαλαίων Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET 1)	15,4%	15,2%
	Δείκτης Μόχλευσης (Σύνολο Περιουσιακών Στοιχείων / Ίδια Κεφάλαια)	11,8 x	11,5 x
Αποδοτικότητα	Δείκτης κόστος προς έσοδα	50,5%	49,9%
	Καθαρή απόδοση τόκων (NIM)	2,1%	1,9%
	Καταστήματα ΣΠΤ	246	176
	Υπάλληλοι ΣΠΤ	2.677	2.665

ΣΤ. Παράρτημα

Συνοπτικά οικονομικά αποτελέσματα το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2017:

Ενοποιημένη Κατάσταση Αποτελεσμάτων	1 Ιανουαρίου 2017 - 30 Σεπτεμβρίου 2017	1 Ιανουαρίου 2016 -30 Σεπτεμβρίου 2016*
Συνεχιζόμενες δραστηριότητες		
Τόκοι εισπρακτέοι	306.843	350.746
Τόκοι πληρωτέοι	(118.522)	(136.832)
Καθαρά έσοδα από τόκους	188.321	213.914
Καθαρά έσοδα από δικαιώματα και προμήθειες	23.545	23.339
Άλλα καθαρά κέρδη	85	(3.957)
Άλλα έσοδα	6.174	3.710
Σύνολο καθαρών εσόδων	218.125	237.006
Κόστος προσωπικού	(69.770)	(74.798)
Αποσβέσεις	(6.764)	(6.338)
Άλλα λειτουργικά έξοδα	(46.286)	(51.632)
Σύνολο εξόδων	(122.820)	(132.768)
Κέρδος από εργασίες πριν τις προβλέψεις για απομείωση	95.305	104.238
Απομείωση στην αξία των χρηματοοικονομικών περουσιακών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση	(7.458)	-
Ζημιά από απώλεια ελέγχου εξαρτημένων	(2.903)	-
Αύξηση προβλέψεων για απομείωση δανείων και άλλων χορηγήσεων και άλλων προβλέψεων για κάλυψη πιστωτικού κινδύνου	(149.488)	(44.744)
(Ζημιά) / κέρδος πριν τη φορολογία	(64.544)	59.494
Φορολογία	(188)	(10.387)
Καθαρή (ζημιά) / κέρδος για την περίοδο από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(64.732)	49.107
Μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες		
Καθαρό κέρδος για την περίοδο από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	1.415	4.783
Καθαρή (ζημιά) / κέρδος για την περίοδο	(63.317)	53.890

* Προσαρμοσμένα για αλλαγές στην παρουσίαση της περιόδου και για αλλαγές στις οικονομικές καταστάσεις.

Ενοποιημένη Κατάσταση Οικονομικής Θέσης	30 Σεπτεμβρίου 2017 €'000	31 Δεκεμβρίου 2016 €'000
ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		
Μετρητά	112.341	105.571
Καταθέσεις σε κεντρικές τράπεζες	3.181.253	3.733.233
Καταθέσεις σε άλλα τραπεζικά ιδρύματα	42.580	43.656
Δάνεια και άλλες χορηγήσεις σε πελάτες	8.374.835	8.761.556
Αποθέματα	1.900	2.226
Ακίνητα προς πώληση	161.058	121.825
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	1.005.808	682.526
Ακίνητα για επένδυση	230.824	238.650
Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός	236.047	239.427
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	6.082	4.904
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	38.121	38.121
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία	32.274	45.525
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και ομάδες περιουσιακών στοιχείων που κατέχονται προς πώληση	27.909	83.571
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	13.451.032	14.100.791
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ		
Οφειλές σε άλλα τραπεζικά ιδρύματα	80.370	84.300
Καταθέσεις και άλλοι λογαριασμοί πελατών	11.971.378	12.567.961
Άλλα δάνεια	57.726	57.736
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	35.376	35.409
Λοιπές υποχρεώσεις	125.608	118.189
Μη κυκλοφορούντες υποχρεώσεις και ομάδες υποχρεώσεων που κατέχονται προς πώληση	2.348	11.695
Σύνολο υποχρεώσεων	12.272.806	12.875.290
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ		
Μετοχικό κεφάλαιο και αποθεματικά	1.170.862	1.202.257
Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους κατόχους δικαιωμάτων πλειοψηφίας	1.170.862	1.202.257
Δικαιώματα μειοψηφίας	7.364	23.244
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	1.178.226	1.225.501
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων	13.451.032	14.100.791

Η Συνεργατική Κυπριακή Τράπεζα («ΣΚΤ») δημοσιεύει ορισμένες μη ελεγμένες οικονομικές πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων στατιστικών στοιχείων ή διευκρινήσεων των πληροφοριών αυτών. Η ΣΚΤ καταβάλλει εύλογες προσπάθειες για να εξασφαλίσει την ακρίβεια των πληροφοριών όμως αυτές ενδέχεται να διαφοροποιηθούν στα πλαίσια της ετοιμασίας των Ελεγμένων Οικονομικών Καταστάσεων.

Η ανακοίνωση και οι ενοποιημένες οικονομικές πληροφορίες του Συγκροτήματος για το εννιάμηνο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2017 έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του Συγκροτήματος www.ccb.coop.com.cy (Σχέσεις Επενδυτών).